

Київський національний університет культури і мистецтв

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

Силабус освітньої компоненти

Назва компоненти: **Дизайн-мислення**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Сторінка компоненти в Moodle:

<https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=4150>

Сторінка компоненти в електронній бібліотеці:

<http://91.217.179.170:9100/libr/DocSearchForm>

Кількість кредитів ECTS: 4

Форма семестрового контролю: **екзамен**

Викладач: **Костюченко О.В.**, доктор психологічних наук, професор

Опис освітньої компоненти

Навчальна дисципліна «Дизайн-мислення» є вибірковою освітньою компонентою навчального плану, яка сприяє підготовці фахівців, розвитку повноцінного світогляду, творчого потенціалу та психологічної компетентності навичок дизайн-мислення, творчого мислення майбутніх фахівців. Після вибору цієї освітньої компоненти для здобувачів вона стає обов'язковою.

Метою вивчення є: оволодіння здобувачами теоретичних принципів, концепцій і положень клієнто-орієнтованих методів розробки нових продуктів і послуг (дизайн-спринт, емпатична розробка та ін.); розвиток практичних навичок використання інструментів і технологій дизайн-мислення в управлінні проектами; створення умов для самореалізації та професійного самовизначення кожного здобувача; формування інноваційного, творчого, критичного підходу до сприймання повсякденних і професійних проблем; виявлення власних психологічних ресурсів для їх ефективного вирішення.

Основними завданнями є: формування у здобувачів системи основоположних категорій і понять, системних знань про принципи та методи дизайн-мислення для розробки нових продуктів і послуг, вирішення бізнес-завдань в управлінні проектами; *освоєння* вміння проводити аналіз споживчого досвіду, виявляти споживчі характеристики, структурувати споживчі вподобання, генерувати нові ідеї, розробляти і тестувати прототип; *оволодіння* навичками застосування моделей дизайн-мислення в управлінні проектами з розроблення нових продуктів і послуг; *актуалізування* творчих потенцій і залучення здобувачів до вирішення актуальних проблем в контексті дизайн-мислення; *надання* можливості отримати власний досвід різнобічного впливу різних засобів дизайн-мислення; *налаштування* здобувачів на ефективне, інноваційне, творче

виявлення власних можливостей, здібностей в оволодінні та застосуванні необхідними знаннями, уміннями, навичками у сфері дизайн-мислення.

Ключові слова: дизайн-мислення, творчість, ментальний образ, творче сприймання, Дизайнер, креативність, творчі стратегії дизайн-мислення, людино-центрована проєктна діяльність.

Передумови вивчення освітньої компоненти

Освітня компонента «Дизайн-мислення» базується на знаннях таких компонент: «Управління мистецькими проєктами», «Філософія мистецтва», «Сценічно-виконавська майстерність», «Арт-менеджмент», освітня компонента є основою для написання магістерської роботи, розробки проєктів.

Тематичний план освітньої компоненти

Розділ 1. Дизайн-мислення в основі інновацій і трансформацій реальної дійсності

- 1.1. Дизайн-мислення: концептуальні основи, історія виникнення, еволюція, перспективи розвитку й обмеження
- 1.2. Репрезентація образу світу в дизайн-мисленні

Розділ 2. Прикладні аспекти дизайн-мислення та людиноцентрованого проєктування

- 2.1. Дизайн-мислення: методи, стратегії, інструменти
- 2.2. Творчі, рекреаційні й особистісні чинники дизайн-мислення
- 2.3. Соціально-психологічна компетентність дизайн-мислителя в основі людиноцентрованого проєктування

Система та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка рівня знань здобувача з освітньої компоненти передбачає комплексне врахування результатів поточного контролю (сума накопичених балів впродовж вивчення ОК) та семестрового контролю.

Контроль якості знань здобувачів проводиться через визначення форм і методів поточного контролю з освітньої компоненти та критеріїв оцінювання знань здобувачів за кожен вид навчальної роботи (під час вивчення ОК); форм і методів семестрового контролю з освітньої компоненти та критеріїв оцінювання знань здобувачів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
90–100	A	отримує здобувач вищої освіти, який був присутнім і активним на всіх аудиторних заняттях; тему засвоєно повністю, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з матеріалом сформовані; у відповідях здобувача чітко простежується вміння аналізувати, систематизувати, узагальнювати, диференціювати інформацію, оцінювати факти, події; опирається у знаннях не тільки на навчальні підручники, посібники, але й оперує матеріалом сучасних наукових досліджень (аналіз статей) та першоджерел; повноцінно і якісно виконав передбачений програмою обсяг самостійної роботи
84–89	B	заслуговує здобувач вищої освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, у відповідях здобувача чітко простежується вміння аналізувати, систематизувати, узагальнювати, диференціювати інформацію, оцінювати факти, події, можливі незначні неточності; враховується його активність на заняттях; повноцінно виконав передбачений програмою обсяг самостійної роботи
74–83	C	заслуговує здобувач вищої освіти, який володіє навчальним матеріалом, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини й аргументації, допускаються неточності та незначні помилки; при цьому також враховується його активність на заняттях, виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи
66–73	D	виставляється здобувачеві, який відвідував не всі аудиторні заняття; відповіді можуть носити переважно репродуктивний характер, немає цілісності у сприйнятті матеріалу, існують неточності у трактуванні понятійного апарату, неповнота аргументації; недостатня активність на практичних заняттях, вибіркове або недостатньо якісне виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи
61–65	E	виставляється здобувачеві, який відвідував не всі аудиторні заняття; відповіді можуть носити переважно репродуктивний характер, немає цілісності у сприйнятті матеріалу, існують неточності у трактуванні понятійного апарату, неповнота аргументації; недостатня активність на практичних заняттях, вибіркове або недостатньо якісне виконання передбаченого програмою обсягу самостійної роботи
21–60	FX	виставляється здобувачеві, який не продемонстрував належного рівня знань навчального матеріалу в межах програми курсу освітньої компоненти, припустився грубих змістовних помилок, які свідчать про відсутність відповідних знань або їх поверховість; не виконав жодного самостійного та індивідуального завдання, передбаченого освітньою компонентою. Здобувач може бути допущений до повторного складання іспиту
0–20	F	виставляється здобувачеві, який не орієнтується в теоретичних питаннях навчального матеріалу в межах програми курсу; не виконав жодного самостійного завдання, передбаченого освітньою компонентою; не відвідав жодного заняття, а тому обов'язково зобов'язаний повторно прослухати та вивчити поданий матеріал

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за видами поточного контролю подаються у таблиці.

Система розподілу балів у межах різних видів поточного контролю

Види контролю	Максимальне значення балів
Активність на аудиторних заняттях (24 заняття x 0,3)	7,2
Виконання практичних робіт (10 x 0,3)	3
Виконання завдань самостійної роботи	9,8
Написання контрольних робіт	5
Сума накопичених балів Рз	25

Кількість балів за складання іспиту

Тестування	2,5×10=25 балів
Виконання практичних завдань	50 балів
Максимальна оцінка за екзамен Пс	75 балів

Семестрова оцінка з освітньої компоненти розраховується за формулою:

$$ПО = Рз + Пс,$$

де ПО – семестрова оцінка з ОК (max=100);

Рз – сума накопичених балів за результатами вивчення ОК (max=25);

Пс – кількість балів за складання іспиту (max=75).

Семестрова оцінка з освітньої компоненти вноситься до відомості обліку успішності та індивідуального навчального плану здобувача освіти.

Технічне і програмне забезпечення

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль) – доступ до MODLE, групи у ТЕЛЕГРАМ.

Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: ознайомлення з теоретичним матеріалом, практичними і творчими завданнями для групової і самостійної роботи у таких форматах документів: doc – Microsoft Word, pdf – AdobeReader, презентації у PowerPoint.

Політика вивчення освітньої компоненти

Освітня компонента «Дизайн-мислення» передбачає роботу в колективі в атмосфері довіри, конфіденційності, товарищескості, творчості, відкритості до конструктивної критики.

За об'єктивних причин навчання може відбуватись в дистанційному (онлайн) режимі.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем нижчими балами.

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання.

Списування під час контрольних робіт та екзамену заборонено (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування.

Рекомендовані джерела інформації

Публікації науково-педагогічного працівника за темою освітньої компоненти

1. Kostiuchenko O. Cognitive potential of metaphorization in perception of “I-image”. *Psychological accompaniment of personality development* : collective monograph Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2019, С. 178-204.
2. Kostiuchenko O. & oth. Creativity, Readiness for Changes and Tolerance for Ambiguity. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, 12(3) (2021): 44-63. DOI: <https://doi.org/10.18662/brain/12.3>. Published: 2021-08-23.
3. Kostiuchenko O. Recreational approach to realization of social work principles. *Social and psychological problems of modern society*: collective monograf. Lviv-Torun. Liha-Pres, 2019, С. 114-136.
4. Костюченко О. В. Адаптивна роль метафоричного моделювання актуальної дійсності у студентів. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. Київ : Фенікс, 2020, 12(27), С. 155-165.
5. Костюченко О. В. Аперцептивна складова формування образу світу сучасного фахівця в медіаперцептивній комунікації. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія «Психологія»*, 2020, 31(70-2), С. 30-36.
6. Костюченко О.В. Асертивність як психологічна ресурсність менеджера соціокультурної сфери в успішній комунікативно-управлінській діяльності. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Психологія»*, 2022, 33 (72-6). С. 22-28. https://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/6_2022/5.pdf
7. Костюченко О. В. Візуалізована об'єктивація дизайнерського світосприймання у дизайн-продукті. *Вісник КНУКІМ. Серія «Культура і мистецтво в сучасному світі»*: зб. наук. пр. М-во освіти і науки України, КНУКІМ, 19 (2018), С. 98-110.
8. Костюченко О. В., Дихнич Л. П. Гендерне тло у сучасних дослідженнях моди. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*: наук. зап., 23. Рівне: РДГУ, 2016, С. 134-142.
9. Костюченко О. В., Михайлова Р. Д. Зовнішні маркери ділового іміджу сучасного політика. *Art and design, Мистецтво та дизайн. КНУТД. 2022, 2 (18)*, С. 121-137.
10. Костюченко О. В. Особливості перцептивної репрезентації образу світу на основі форми. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту

- психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 2012, 8. Психологічна теорія і технологія навчання, С. 45-56.
11. Костюченко О. В. Особливості художньо-графічної репрезентації образу світу студентів. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Фенікс, 2013, 12 Психологія творчості, 17, С. 164-172.
 12. Костюченко О. В. Перцептивна активність у формуванні образу світу в структурі творчої діяльності. Fundamental and applied psychological research in the practices of leading scientific schools: realities and prospects: interdisciplinary monograph. Makeyevka МЕРІ – Institution is Certified by International Education Society, London, Great Britain; 2012, С. 218-235.
 13. Костюченко О. В. Перцептивна активність у формуванні образу світу. *Актуальні проблеми психології*: Зб. наук. пр. Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, Фенікс, 2015, 11. Психологія особистості. Психологічна допомога особистості, 12, С. 208-216.
 14. Костюченко О. В. Перцептивна репрезентація образу світу у вербальній продукції студентів. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Фенікс, 2012, 12. Психологія творчості, 15(1), С. 195-203.
 15. Костюченко О. В. Перцептивні основи дизайну як творчої діяльності в індустрії краси та моди. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, 2017, 12(23), С. 112-120.
 16. Костюченко О. В. Перцептивні основи образу світу у студентів. Київ : Інтерсервіс, 2013. 444 с.
 17. Kostyuchenko O. V. Wahrnehmung: Erholungsmöglichkeiten bei der kreativen Selbstverwirklichung der Persönlichkeit. Saarbrücken, Germany: LAP LAMBERT Academic Publishing is a trademark of: OmniScriptum GmbH & Co. KG, 2014. 166 с.
 18. Костюченко О. В. Поліфункціональність об'єкта сприймання як фактор впливу на творчу складову перцептивної діяльності. *Наука і освіта. Психологія*. Когнітивні процеси та творчість. Науково-практичний журнал Південного наукового центру НАПН України, 9, 2012/CVX, С. 105-110.
 19. Костюченко О. В., Дихнич Л. П. Проектна діяльність в індустрії моди: організаційні та психологічні аспекти: навч. посібн. Київ : Ліра-К, 2017. 316 с.
 20. Костюченко О. В., Бриль М. М. Психолінгвістичні особливості виявлення ціннісних орієнтацій студентів засобами метафори. *Psychological journal. Scientific Review*, 6, 8(40). Kyiv, Paris, 2020, С. 9-24.
 21. Костюченко О. В., Дихнич Л. П. Психологія ефективності фахівця індустрії моди: навч.-метод. посібник. Київ : Ліра-К, 2016. 464 с.
 22. Костюченко О. В. Рекреаційні аспекти активних творчих методів сенсорно-перцептивної активації для дітей підліткового та юнацького віку. *Проблеми сучасної психології*: зб. наук. пр. Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, 19. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2013, С. 313-323.
 23. Костюченко О. В. Рекреаційні основи перцептивної діяльності в адаптації. *Наука і освіта*. Психологія. Актуальні проблеми рекреаційної психології

- дитинства. Науково-практичний журнал Південного наукового центру НАПН України, 10, 2012/CVXI, С. 121-125.
24. Костюченко О. (2022). Симбіоз візуальної та ольфакторної перцепції в основі парфумерного дизайну (на прикладі парфумерного дому GUERLAIN). *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*, (47), С. 148–162.
 25. Костюченко О. В., Михайлова Р. Д. Стиль одягу та його роль у формуванні іміджу. *Культура і мистецтво у сучасному світі*: Вісник КНУКіМ. 19 (2018). С. 98-110.
 26. Костюченко О., Михайлова Р. Стратегії кольору в сучасному бренд-дизайні. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*, 2022. 5(2), С. 227–242.
 27. Костюченко О. В. Творча основа сенсорно-перцептивного рівня образотворення. *Педагогіка і психологія*. Наука і освіта: Когнітивні процеси та творчість. Одеса : Південний науковий Центр НАПН України, 2011, 9/CV, С. 121-126.
 28. Костюченко О. В. Творчий потенціал як змістовий аспект професійності майбутнього дизайнера-стиліста перукарського мистецтва. *Психолого-педагогічні проблеми становлення сучасного фахівця* : зб. наук. ст., матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 11-12 черв. 2014 р. Харк. нац. екон. ун-т., 2014. 378 с.
 29. Костюченко О. В. Творчий та адаптивний потенціал метафоризації проектного менеджменту у соціокультурній сфері. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, Фенікс, 2019, 12 (25).
 30. Костюченко О. В. Творчий та адаптивний потенціали як основа професійної самореалізації фахівця індустрії моди. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Фенікс, 2017, 12(22), С. 159-168.
 31. Костюченко О. В. Творчі аспекти репрезентації проектних образів у дизайн-середовищі. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, Фенікс, 2019, 12(25), С. 136-146.
 32. Костюченко О. В. Творчі властивості сенсорно-перцептивного рівня образотворення. *Проблеми загальної та педагогічної психології*: Зб. наук. пр. Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України / за ред. акад. С.Д. Максименка, 2011, 8(6), С. 140-148.
 33. Костюченко О. В. Фешн-бренд як результат проектної діяльності в індустрії моди. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України 2017, 1 (46), С. 77-81.
 34. Костюченко О. В. Художня перцепція в системі рекреації. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. пр. Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України, Фенікс, 2015, 12: Психологія творчості, 21, С. 174-184.

Основна література

1. Авінаш К. Діксіт, Баррі Дж. Нейлбафф. Мистецтво стратегії. Львів: Видавництво Старого Лева, 2023, 608 с.
2. Білл Барнет, Дейв Еванс. Дизайн-мислення. Спроектуй своє життя. Київ: Формат, 2019. 224 с.

3. Гріффітс К., Кості М. Посібник із креативного мислення. Фабула, 2020. 288 с.
4. Костюченко О. В. Проектна діяльність в індустрії моди: організаційні та психологічні аспекти: навч. посібн. Ліра-К, 2017. 316 с.
5. Майкл Льюрік, Жан-Поль Томмен, Ларрі Лайфер. Дизайн-мисленнєве життя: Практичний посібник. ArtHuss, 2021. 256 с.
6. Моляко В.О. Психологічна теорія творчості. Наукові записки Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України; за ред. члена кореспондента АПН України Н.В. Чепелевої. Нора-Прінт, 2002, 22. 350 с.
7. Саленбахер Ю. Креативний особистий брендинг. Фабула, 2019. 224 с.

Допоміжна література

1. Актуальні проблеми психології: Проблеми психології творчості та обдарованості: зб. наук. праць; за ред. В. О. Моляко. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008-2023.
2. Вілл Гомперц. Думай як митець. ArtHuss, 2018. 176 с.
3. Джонатан Хейбер. Критичне мислення. ArtHuss, 2023. 198 с.
4. Домарацька Е. С., Дондік-Еделін Е. В. Мистецтво гармонії, або Пошуки формули щастя. Весь. 336 с.
5. Дональд А. Норман. Опанувати складність. ArtHuss, 2019. 288 с.
6. Ільїна Н. Психологія творчості та обдарованості. Університетська книга, 2018. 227 с.
7. Маєр Дорон. WORKFLOW. Практичний посібник до творчого процесу ArtHuss, 2020. 304 с.
8. Шон Адамс. Як дизайн спонукає нас думати. ArtHuss, 2022. 256 с.
9. Carol S. Dweck. Mindset: The New Psychology of Success. Random House, 2006. 320 p.
10. Patricia Ryan Madson. Improv Wisdom: Don't Prepare, Just Show Up. Harmony, 2010. 160 p.
11. Stuart Brown M.D. Christopher Vaughan. Play: How it Shapes the Brain, Opens the Imagination, and Invigorates the Soul. Penguin, 2009. 240 p.
12. Tina Seelig. Insight Out: Get Ideas Out of Your Head and Into the World. Harper Collins, 2015. 256 p.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Nguyen, Bao Marianna. (2016). Design Thinking in Startups. Doktoro disertacija. University of Oslo, <https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/51905/design-thinking-in-startups-by-bao-marianna-nguyen.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
2. Steinke, Gerhard H.; Al-Deen, Meshal Shams; LaBrie, Ryan C. (2017). Innovating Information System Development Methodologies with Design Thinking. Proc. of the 5th International Conference on Applied Innovations in IT, (ICAIIT), <https://opendata.unihalle.de/handle/1981185920/12695>
3. Tim Brown TED. video in 2009. <https://youtu.be/UAinLaT42xY>

4. Девід Келлі, Том Келлі. «Творча впевненість» авторства.
<http://osnovypublishing.com/book/tvorcha-vpevnenist-yak-rozkriti-sviy-potencial/>
5. Джин Лідтка, Ендрю Кінг, Кевін Бенет. Дизайн-мислення для вирішення проблем. ("Solving problems with design thinking: ten stories of what works").
<https://www.amazon.com/Solving-Problems-Design-Thinking-Publishing/dp/0231163568>
6. Джин Лідтка, Тім Огілві. Думай як дизайнер. Дизайн-мислення для менеджерів. («Designing for Growth») <https://ofis-centr.ua/literatura/biznes-literatura/kniga-dumaj-jak-dizajner-dizajn-mislennja-dlja-mened.html>

Силабус затверджено
на засіданні кафедри психології
від 25 серпня 2023 р., протокол № 1